

Hygienföreskrifter för patient behandlad med cytostatika

Framtagen av: Eva-Karin Stenberg, MAS ☒ RIKTLINJE ☐ RUTIN	Gäller from: 2017-02-23	Gemensam med Regionen: ☐ Ja ☒ Nej	Gäller egen regi: ☒ Ja ☐ Nej Gäller privat regi: ☒ Ja ☐ Nej Gäller intraprenad: ☒ Ja ☐ Nej	Process hänvisning: MAS-Handboken
Godkänd av: Eva-Karin Stenberg, MAS	Gäller tom: <i>Ange datum eller skriv tillsvidare, lämna ej rutan tom tillsvidare</i>			
Uppdaterad av: Anja Sönerstedt, MAS	Uppdateringsdatum: 2024-03-15			

Revisionshistorik

Datum för revidering och uppdatering	Beskrivning
240315	<u>KAD-påse</u> : klipp upp kad-påse och töm urin i toalett, spola två gånger, fäll ned locket för att undvika spill. Släng den tomma kad-påsen i två soppåsar och förslut, släng i hushållssopor

Omhändertagande av kräkningar, urin och faeces samt blod-och urinprover från patienter som behandlas med cytostatika

Med cytostatika avses följande läkemedel

- Läkemedel beträffande vilka läkemedelsverket angivit att de tillhör grupp LO1, "cytostatika/cytotoxiska medel" enligt ATC-klassificering
- Andra läkemedel med cytotoxisk effekt

Cytostatika kan utsöndras flera dagar efter att läkemedlet givits. Olika cytostatika har olika lång utsöndringstid. Detta innebär att kräkning, urin, faeces, blod och svett kan

innehålla cytostatika i låg koncentration i flera dagar, generellt sett upp till 5 dagar efter avslutad behandling om inte annat anges.

Kräkning från patient som behandlas med **cytostatika peroralt** hanteras enligt följande om kräkningen kan misstänkas innehålla cytostatika. Nedan gäller vid kräkning upp till 72 timmar efter intag av **cytostatika peroralt**.

- Patientbunden skyddsrock med lång ärm och muddar. Använd **dubbla** handskar. Tänk på handhygienen efteråt, vid kontakt med kroppsvätskor ska alltid basala hygienrutiner tillämpas.
- Avfall tas om hand direkt och spolas ned i toaletten eller spoldesinfektor (där det blir tillräckligt utspätt)
- Spill torkas upp direkt och området sköljs med rikligt med vatten.
- Lägg använt material för engångsbruk i dubbla plastpåsar, dessa förslutes direkt och läggs därefter direkt i hushållssopor.
- Rengör material för flergångsbruk i disk-eller spoldesinfektor.
- Tvätt som förorenats hanteras enligt nedan rutin.

Instruktion för omhändertagande av kräkningar, faeces, urin och rikliga svettningar från patient som fått cytostatika. Nedan gäller upp till 5 dagar efter avslutad behandling om inte annat anges.

- Patientbunden skyddsrock med lång ärm och muddar. Använd handskar. Tänk på handhygienen efteråt, vid kontakt med kroppsvätskor ska alltid basala hygienrutiner tillämpas.
- Avfall, urin, faeces eller kräkning tas om hand direkt och spolas ned i toaletten eller spoldesinfektor.
- Om urin ska samlas sker detta i behållare med lock.
- Urinflaska och bäcken desinfekteras i spoldesinfektor.
- I de fall där spoldesinfektor inte finns att tillgå gäller följande:
Urinflaska: ska vara personbunden och slängs när den inte längre behövs. Efter urinen hållts ut i toaletten sköljs urinflaskan noggrant med vatten. Var försiktig vid stänk.
Bäcken: ska vara personbundet. Trä en plastpåse runt bäckenet före patienten skall använda det. Håll försiktigt avföringen i toaletten. Bäckenet torkas av med Dags ytdesinfektion plus. När bäckenet inte längre behövs kan det återanvändas efter desinfektion i spoldesinfektor.
KAD-påse: klipp upp kad-påse och töm urin i toalett, spola två gånger, fäll ned locket för att undvika spill. Släng den tomma kad-påsen i två soppåsar och förslut, släng i hushållssopor.
- Spill torkas upp direkt och området sköljs med rikligt med vatten.
- Lägg använt material för engångsbruk ex kräkpåsar, blöjor etc i dubbla plastpåsar, dessa förslutes direkt och läggs därefter direkt i hushållssopor.
- Rengör material för flergångsbruk i disk-eller spoldesinfektor.

- Central tvätt: Tvätt som förorenats skall placeras i vattenlöslig säck som försluts med befintliga knytband. Den upplösbara tvätt säcken placeras därefter i röd plastsäck.
- Egen eller gemensam tvättmaskin: Samla den förorenade tvätten i en plastpåse som töms i maskinen. Tvätten körs separat på den temperatur den tål. Efteråt körs maskinen tom på 90 grader.
- Tvätt som endast förorenats med liten mängd hanteras som vanlig tvätt.
- Hos patienter som är urininkontinenta eller har svåra kräkningar bör plastsydd användas som skydd för madrass och huvudkudde.

Hantering vid peroral cytostatikabehandling

Uttag ur burk hanteras enligt sedvanlig läkemedelshantering. Ta inte i tabletter och kapslar med bara händerna, använd handskar och/eller sked. Kapslar eller tabletter får inte delas eller krossas.

Hantering av blod-och urinprover

Blod-och urinprover från cytostatika behandlad patient behandlas enligt vanlig rutin för blod-och urin prover. Det är viktigt att använda handskar. Prover behöver inte speciellt märkas upp att de kommer från cytostatika behandlad patient.

Styrdokument

Arbetsmiljöverkets föreskrifter (AFS 2005:5) Cytostatika och andra läkemedel med bestående toxisk effekt

Råd och anvisningar från Läkemedelskommittén Region Halland 2014